

N:o 150.

Af herr **A. V. Ljungman**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om åtgärder för erhållande af mer tillfredsställande administration af fiskena vid rikets östra och södra kuster samt i sötvatten äfvensom om ordinarie anslag för anställande af ännu en under landtbruksstyrelsen hörande fiskeriinspektör.

Under särskildt de senast förflutna femton åren har hos dem, hvilka i vårt land egna sig åt fiskerinäringens utöfning, funnits en ganska allmän önskan efter en ändamålsenligare och kraftigare omvårdnad om denna näring från det allmännas sida än den, som hittills faktiskt kommit densamma till del. Denna önskan har äfven framförts till och bebjertats af Riksdagen, som aflåtit skrivelser till Kongl. Maj:t med anhållan om nödiga åtgärders vidtagande åren 1878, 1890 och 1892 samt höjt reservationsanslaget till »fiskerinäringens understöd» år 1889 från 17,600 kronor till 42,000 kronor, eller med 24,400 kronor, samtidigt med att aflöningen åt fiskerintendenten öfverfördes från nämnda anslag till anslagstiteln »landtbruksstyrelsen».

Den administration för rikets sötvattens- och östersjöfiskeriet, som sistnämnda år anordnades vid inrättandet af landtbruksstyrelsen, är emellertid i afseende på sin organisation ännu allt annat än tidsenlig och motsvarande ändamålet. I spetsen för densamma står nemligen såsom i verkligheten allenastyrande »chef» fiskeriinspektören, hvilken tvärt emot hvad eljest inom corpser och stater är fallet, icke är förtroendeembetsman, utan oafsättlig, under det att hans underordnade fiskeriassistenter deremot äro afsättligen förtroendetjenstemän. »En-per-

sonssystemet», ehuru allmänt förkastadt i fråga om näringarnas så kallade administration, är sålunda här genomfördt i den mest afskräckande form.

Fiskeriinspektören i landtbruksstyrelsen eger vidare att, sjelf eller genom någon af sina underordnade assistenter, taga initiativ till särskilda fiskestadgars stiftande, afgifver utlåtanden till länsstyrelserna öfver förslag till dylika stadgar, innan de må af länsstyrelserna fastställas, samt bereder, föredrager och, i händelse af förfall för öfverdirektören, till och med afgör till landtbruksstyrelsen hänvisade fiskerimål, hvarförutom han såsom föredragande för fiskeriärenden inom samma styrelse till följd af sakens natur tydligen blifver den vid dessa ärendens afgörande i regeln bestämmande. Samme embetsman får sålunda i flere instanser handlägga samma ärende, hvilket ju allmänt anses vara »stridande mot andan i vår lagstiftning», ett förhållande, som vinner ökad betydelse, då man ihågkommer, att lagstiftningen för sötvattens- och östersjöfiskena är i öfvervägande grad »prohibitiv», och att åtgärderna för samma fiskens upphjelpande hittills hufvudsakligast gått ut på att reglera och inskränka fiskets utöfning genom förbud. Detta är emellertid en form för den offentliga verksamheten till fiskerinäringens främjande, hvars anlitande kräfver den allra största omsorgsfullhet och grannlagenhet, på det att ingens laga rätt må trädas för nära och ingen inskränkning ske uti näringsutöfningen, som icke af värden om enskildes fiskerättighet eller näringens bästa oundgängligen påkallas. Iakttages ej detta, och erbjuder ej den befintliga fiskeriadministrationen största möjliga garantier mot misstag och missbruk vid användningen af förbud såsom medel till fiskets upphjelpande, då kunna rättskränkningar svårligen undvikas och då blifva de fiskeberättigade lätt utsatta för ett förderfligt godtycke, gent emot hvilket de i verkligheten stå nästan rättslöse. Dylika garantier stå dock, såsom äfven under de senare åren upprepade gånger af mig offentligen framhållits, icke att vinna, då fiskeriadministrationen för mycket centraliserats i en enda persons händer, utan måste eftersträvas genom en klok *decentralisation* och *lokalisering* af samma administration.

Den under landtbruksstyrelsen förlagda fiskeriadministrationen motsvarar, till följd af felaktig anordning, icke de anspråk, fiskeriidkarne med rätta ega ställa på densamma, och den förmår af samma skäl icke heller att tillhandagå Kongl. Maj:t vare sig med tillfredsställande utredningar af för utlåtandes afgifvande emottagna mål eller med de för fiskerinäringens främjande oundgängliga förslagen till nödiga åtgärders vidtagande, hvarför den ock bör snarast möjligt ersättas med en mer tidsenligt organiserad institution.

Då nu medel för åvägbringandet af en förbättrad offentlig om-

vårdnad om fiskerinäringen år 1889 af Riksdagen beviljats, och då hafsfisket vid rikets westkust föranledt till och för närvarande, på grund af ansökningar hos Kongl. Maj:t från Göteborgs och Bohus läns landsting samt enskilda personer, är föremål för utredning med syfte att erhålla ett tillfredställande förslag till en möjligast god anordning af dess administration; så synes tidpunkten vara särskildt läglig för, att Kongl. Maj:t samtidigt äfven företager frågan om anordnandet af en tidsenlig administration för fiskena vid rikets östra och södra kuster samt i sötvattnen till behandling.

Redan innan en sådan utredning medhunnits, bör dock, såsom en i alla händelser nödig åtgärd, enligt såväl den 1881 tillförordnade fiskerikomiténs förslag, som det 1886 deröfver af nuvarande fiskerinspektören i landtbruksstyrelsen afgifna yttrandet, ännu en fiskeritjensteman med samma benämning, ställning och aflöning som fiskerinspektören i landtbruksstyrelsen anställas å ordinarie stat för att öfvertaga ena hälften af den nämnde fiskeriinspektör åliggande verksamheten; och kan, på det att statsutgifterna ej må ökas, anslaget till »fiskerinäringens understöd» i händelse af bifall för ändamålet vinnande minskas med motsvarande belopp.

På grund af hvad sålunda anförts samt med hänvisning till de offentliga handlingar rörande fiskerinäringens administration, jag af trycket utgifvit, och till Andra Kammarens protokoll för den 21 februari förra året (n:o 8, sid. 35—36), får jag härmed hemställa,

det måtte Riksdagen *dels* i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om vidtagande af nödiga åtgärder för åstadkommandet af en mer tillfredsställande administration af fiskena vid rikets östra och södra kuster samt i sötvattnen, *dels* ock å ordinarie stat uppföra ett anslag af 4,000 kronor till aflöning åt ännu en under landtbruksstyrelsen hörande fiskeriinspektör.

Stockholm den 24 januari 1895.

Axel Vilh. Ljungman.